

Enkel tafsir av Surah al-Fatihah

Imām Ibn al-Qayyim

En vers-för-vers förklaring av Surah al-Fatihah.

(1:3): De Fyra Grundläggande Principerna för "Dig (Ensam) dyrkar vi" ¹

Allah säger:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

"Dig (Ensam) dyrkar vi, och Dig (Ensam) ber vi om hjälp (för varje ting)." [Al-Fātiḥah, 1:3]

Imām Ibn al-Qayyim kommenterar:

"Dig (Ensam) dyrkar vi" är byggt på fyra grundläggande principer. De är: Förverkligandet av allt som är älskat och behagar Allah och Hans Sändebud (صلى الله عليه وسلم) vare sig det är i form av uttalanden gjorda av

tungan, hjärtat eller handlingar av hjärtat och lemmarna.

Detta beror på att "dyrkan" är en övergripande term som innefattar alla fyra av dessa nivåer. De sanna utövarna av versen "Dig (Ensam) dyrkar vi" är de som följer dem alla.

Vad gäller de uttalanden man hyser inom sitt hjärta: det är att tro på allt som Allah har berättat, eller berättat på tungorna hos en av Hans sändebud angående Sig Själv, Hans namn, egenskaper, handlingar, änglar och det slutliga mötet med Honom.

Vad gäller uttalanden gjorda på tungan: det är att berätta för andra det Han har berättat, att kalla till tro på det, att försvara det, klargöra falskheten hos de innovationer som motsäger det, ägna sig åt åminnelse av det och sprida dess order och befallningar.

Vad gäller handlingar av hjärtat: detta innefattar att älska för Hans skull, att förlita sig på Honom, att vända sig till Honom för förlåtelse, att frukta Honom, att hoppas på Hans belöning, att ägna sig åt religiösa handlingar uppriktigt för Honom ensam, att visa tålamod i uppfyllandet av Hans order och i avhållandet från det Han har gjort förbjudet, att visa uthållighet när man drabbas av Hans förutbestämmelser, att vara nöjd med Honom [som Herre], att forma vänskaper och visa fientlighet på grund av Honom, att visa ödmjukhet, fullständig underkastelse, lydnad och förödmjukelse inför Honom, att finna stillhet och frid i förhållande till Honom. Samt andra hjärtats handlingar vars förpliktelse är större till och med än de förpliktelser som hänför sig till de handlingar som utförs av ens lemmar. Dess rekommenderade och älskade aspekter är mer älskade av Allah än fysiska handlingar. Ty de fysiska handlingar som utförs i frånvaro av dessa aspekter som hänför sig till ens hjärta anses antingen fullständigt fria från nytta, eller ytterst bristfälliga.

Vad gäller fysiska handlingar: det innefattar şalāh och jihād [vid dess utsatta tid efter uppfyllandet av dess förutsättningar och den fullständiga negationen av dess hinder], de steg som tas mot fredags- och den gemensamma [dagliga] bönen, att ge stöd åt de äldre och att visa rättfärdighet och godhet mot skapelsen och liknande handlingar.

Således betyder "Dig (Ensam) dyrkar vi" att följa dessa fyra principers aspekter noga och att finna fullständig tillfredsställelse i att följa dem. Sedan representerar "Dig (Ensam) ber vi om hjälp" ett medel för att söka bistånd och uppnående av sann vägledning som skulle uppfylla dessa principer. Sedan betecknar "Led oss till den Raka Vägen" att vara kunnig

om båda [dyrkans och hjälpssökandets aspekter] och att söka den inspiration som krävs för att utföra båda dessa handlingar, samtidigt som man ger sig ut på vägen för dem som söker Allahs välbehag genom att ägna sig åt båda.

(1:5): Att Förbli i ett Tillstånd av Dyrkan och Tjänst Även efter Döden ²

Allah säger:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

"Dig (Ensam) dyrkar vi, och Dig (Ensam) ber vi om hjälp (för varje ting)." (Al-Fātiḥah, 1:5)

Imām Ibn al-Qayyim kommenterar:

Allah – den Allrahögste – sade till Sina sändebud:

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

"Och dyrka din Herre tills visshetens stund (dvs. döden) kommer till dig." (Al-Ḥijr, 15:99)

Eldens folk sade:

﴿٤٦﴾ حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينُ ﴿٤٦﴾ وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ

"Och vi brukade förneka Vedergällningens Dag. Tills visshetens stund (dvs. döden) kom till oss." (Al-Muddathir, 74:46-47)

"Visshet" här syftar på döden enligt mufassirīns konsensus. I en autentisk berättelse, i berättelsen om 'Uthmān ibn Maẓ'ūns (رضي الله عنه) död, sade Profeten (صلى الله عليه وسلم): "Vad gäller 'Uthmān, har visshetens stund verkligen nått honom från hans Herre." ³ Det vill säga, döden och vad den medför.

En tjänare skall aldrig befria sig från sitt tillstånd av tjänst så länge han befinner sig i ansvarighetens hem [denna dunyā]. Även i sin grav kommer han att tilldelas en annan form av tjänst när de två änglarna frågar honom: "Vem brukade du dyrka? Vad brukade du säga angående Allahs Sändebud (صلى الله عليه وسلم)?" Och söker av honom ett svar på sina frågor.

Sedan utsätts han för en annan form av tjänst på Domedagen. Den dag då Allah kommer att kalla hela skapelsen till att prostratera. De troende kommer att prostratera, medan hycklarna och de otrogna kommer att finna sig oförmögna att göra det. Sedan, när de slutligen träder in i belöningens eller bestraffningens boningar (Paradiset eller Helvetet), kommer deras religiösa förpliktelser äntligen att avslutas. Den enda tjänst belöningens folk kommer att utsättas för kommer att vara utförandet av tasbīḥ [att säga 'سبحان الله'] vilket kommer att sägas i anknytning till deras andning på ett sådant sätt att de inte finner någon trötthet eller leda i det.

Den som påstår sig ha nått en station där han har befriats från alla former av dyrkan är en icke-troende. Ty han har förnekat Allah och Hans Sändebud (صلى الله عليه وسلم). Den enda station han i verkligheten har nått är en av otro mot Allah och fullständigt utträdande ur Hans religion.

Slutnoter:

¹ Källa: Tafsīr al-Qayyim: 91

² Källa: Tafsīr al-Qayyim: 98-99

³ Autentisk: berättad av al-Bukhārī: 1243.

